

IZAZOVI I OBRAZOVANJE NOVE GENERACIJE UČENIKA

*Sanda Milošević, MA³³³**JU OŠ „Mladen Stojanović” Laktaši**Master menadžer u obrazovanju*

Sažetak: Izazovi u obrazovanju generacije, koja pametne telefone koristi prije nego što prohoda i progovori, a prvi „digitalni trag“ na intranetu ostavi i prije nego što se rodi, veliki su i pred roditelje i nastavnike stavljaju ozbiljan zadatak. Pripadnici ove generacije u zemljama engleskog govornog područja nazivaju se alfa generacija, a vremenskom linijom generacija obuhvataju mlade koji su rođeni 2010. godine do onih koji će tek biti rođeni do kraja 2024. godine. Istraživanje je provedeno u JU OŠ „Mladen Stojanović” Laktaši, a cilj je prikupljanje informacija i uvid u različite aspekte korišćenja interneta i digitalnih tehnologija te njihovog djelovanja, kako pozitivnog tako i negativnog, na alfa generaciju učenika. Učenici su samostalno ili uz pomoć učitelja popunjavali upitnik koji je koncipiran tako da nam daje uvid u opseg upotrebe interneta kod djece ovog uzrasta, kao što je broj sati provedenih na internetu i uređaji koje djeca koriste. Jedan dio upitnika ispituje upotrebu društvenih mreža i digitalne vještine, a završni dio upitnika odnosi se na opasnosti i rizike koje ovi učenici mogu imati kao i ispitivanje uticaja roditelja i nastavnika na sigurno i konstruktivno korišćenje interneta i digitalnih tehnologija. U radu se bavimo i pitanjem koliko je naš školski sistem spreman za izazove u obrazovanju pripadnika ove generacije. Dajemo pregled dobrih primjera kod nas i u okruženju i na osnovu saznanja iz upitnika pokušaćemo dati neke smjernice za inovacije i rad za nastavnike, roditelje i pedagoge.

Ključne riječi: obrazovanje alfa generacije, djelovanje digitalnih tehnologija na djecu, zaštita mladih od štetnog uticaja digitalnih tehnologija.

1. UVOD

Šta je potrebno da znamo o predstavnicima nove alfa generacije, kako da se pripremimo za izazove i na koja dešavanja i trendove treba da pazimo? Starosna granica alfa generacije ukazuje da se radi o veoma mladom naraštaju ali neki njeni predstavnici spadaju u one koji su već zvijezde jutjuba i imaju priličnu zaradu. Naziv alfa generacija odnosi se na mlade ljude koji su i koji će tek biti rođeni u vremenskom periodu od 2010. do 2024. godine. U zemljama engleskog govornog područja naziva se Genα a naslijedila je Y generaciju (prvu koja je imala pristup internetu u adolescenciji) i Z generaciju (prvu koja je imala pametne telefone u adolescenciji). Alfa generacija je prva generacija koja pametne telefone koristi i prije nego što progovori, a čiji su roditelji takođe aktivni korisnici pametnih telefona i društvenih medija. Cilj istraživanja je prikupljanje informacija i uvid u različite aspekte korišćenja interneta i digitalnih tehnologija te njihovog djelovanja, kako pozitivnog tako i negativnog, na alfa generaciju učenika JU OŠ „Mladen Stojanović” Laktaši. Učenici su samostalno ili uz pomoć učitelja popunjavali upitnik koji je koncipiran tako da nam daje uvid u opseg upotrebe Interneta kod djece ovog uzrasta, kao što je broj sati provedenih na internetu i uređaji koje djeca koriste. Jedan dio upitnika ispituje upotrebu društvenih mreža i digitalne vještine, a završni dio upitnika odnosi se na

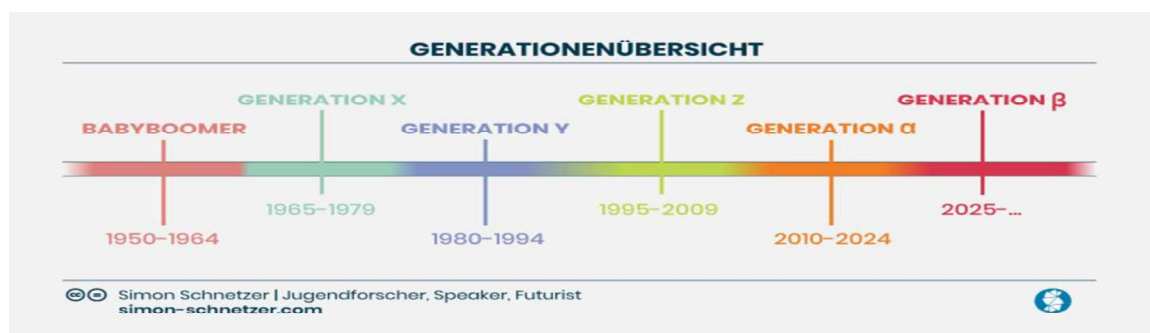
³³³ sandokan@teol.net

opasnosti i rizike koje ovi učenici mogu imati kao i ispitivanje uticaja roditelja i nastavnika na sigurno i konstruktivno korišćenje Interneta i digitalnih tehnologija.

2. TEORIJSKI KONCEPT

- Generacijske oznake su sociološki konstrukt bez jasno definisanog istorijskog ili društvenog referentnog okvira. Dakle, razgraničenja nisu jasna. Sociolozi, istraživači mladih i predstavnici medija „bore se „ oko toga koji događaji su formativni da bi opravdali prelazak sa jedne generacije na drugu. Iako se u naučnim krugovima vodi diskusija o starosnoj granici alfa generacije na kraju obično pobjeđuje istina koja se poziva na prvu objavljenu knjigu na tu temu. Ono što zaista razlikuje generacije jesu društveni i tehnički uticaji koji ih oblikuju. Najznačajnije promjene koje trenutno imaju uticaj na alfa generaciju i njihovo odrastanje su:
- Klimatske promjene i zaštita životne sredine. Posljedice klimatskih promjena utiču mnogo na misli i potupke djece dok odrastaju pod strogim uputstvima i pravilima ekoloških ponašanja.
- Socijalna kohezija u društvu. Otudenost pojedinca i nizak stepen socijalne kohezije koji u današnjem društvenom okruženju imaju roditelji alfa generacije u velikoj mjeri utiču i na njihovo ponašanje.
- Ekonomska situacija i krize. Stalni pritisak u kojem odrastaju pripadnici ove generacije i zabrinutost njihovih roditelja za ekonomski prosperitet ostavljaju snažan trag u njihovim životima.
- Zdravstveno epidemiološka situacija. Jedan prilično dug period napetosti i ograničenja u svakodnevnom životu koji je izazvala Covid epidemija ostaviće posljedice na alfa generacije.

Digitalizacija. Rezultat digitalizacije svega što ih okružuje sprječava ovu generaciju da razvija svoju samoeфикаsnost. (Schnetzer, 2019).

Slika 1 Grafika sa vremenskom linijom podjele generacija, Simon Schnetzer³³⁴

Zadatak škole i roditelja i dalje ostaje isti, pružiti sigurno odrastanje i obrazovanje i ovoj generaciji bez obzira na probleme i izazove koji ih okružuju. Pored školskih predmeta koje su imale i prethodne generacije nameće se potreba i za uvođenjem novih kao što su školski predmeti programiranja ali sigurnog korištenja društvenih mreža i zaštite na internetu. Zaštita na internetu je posebno važna jer mnoge alfe i prije nego što prohodaju već imaju prilično veliki digitalni trag. Od prve fotografije kojom mama na društvenim mrežama objavi da očekuje bebu, fotografije dolaska bebe na svijet do prvih progovorenih riječi koje ponosni roditelji bilježe, spremaju i dijele na društvenim mrežama nastane veliki digitalni otisak. Jedno istraživanje provedeno u SAD 2018. godine pokazalo je da u prosjeku 107 fotografija djeteta završi na društvenim mrežama prije nego što dijete napravi prve korake.

Šta nije u redu s najmlađom generacijom?

³³⁴ <https://simon-schnetzer.com/generation-alpha/>

U Njemačkoj je u toku 2021. godine urađena studija od strane istraživača i psihologa Maasa. (2021) o alfa generaciji i pokazuje prilično zabrinjavajuće rezultate. Studija „Generation Alpha“ ispitivala je jezik, društveno ponašanje, motoriku i konzumaciju medija. Djeca iz alfa generacije su previše zaštićena, imaju izražene govorne probleme, probleme sa motorikom i socijalne probleme pokazuju rezultati ispitivanja koje je uključivalo vaspitače u vrtiću, učitelje, pedagoge i roditelje. Studija posebnu pažnju poklanja roditeljima i dolazi do zaključka da nikada ranije roditelji nisu bili toliko nesigurni, uočava se da veliki broj roditelja na internetu traži savjete u vezi sa odgojem djece. Pretjerana zaštita od strane roditelja može biti jednako štetna za razvoj djeteta kao i zanemarivanje. Roditelji koji uklanjaju svaku prepreku s puta mogu dovesti do veće nesamostalnosti djeteta (Kunath, 2021).

Da li su škole spremne za rad sa alfa generacijom?

Alfa generacija je još uvijek u povoju, zadatak škole da pripremi i ovu generaciju za buduće izazove u životu i radu i razvije kod njih vještine za učenje i rad u ovim okolnostima, veoma je odgovoran. Konstantni rast inovacija na tehnološkom tržištu postavlja tempo koji ima veliki uticaj na naš svakodnevni život i naše učenje i podučavanje. Pored vještačke inteligencije, postoji i sve bliže povezano društvo putem društvenih mreža, koje nadilazi stvarnu komunikaciju, ili radni svijet koji se brzo menja i u kome su potrebne nove buduće vještine. Nove profesije, metode i modeli rada zahtjevaju nove vještine i pristupe. Da li je naš školski sistem spreman za novu generaciju? Digitalno učenje, kao i sadržaji poput društvenih vještina i empatije u nastavnom planu i programu te okruženje međusobnog poštovanja veliki su problemi kojima se treba pozabaviti. Ako znamo da pretjerano korištenje digitalnih tehnologija ostavlja posljedice na zdravlje mladih zadatak je tim još teži jer postavlja pred nas zahtjev i kako ih naučiti da ih koriste pametno i kako da se zaštite od opasnosti koje im prijete. Herman (2022) navodi „Projektno učenje ili individualno prilagođeno trajanje školovanja, ali i integrativna nastava samo su neki od aspekata koje treba uzeti u obzir“. Futurologinja Monike Herman osnivač konsultanog sajta Moderna koji nudi uspješno upravljanje projektima i pripremu studija u područjima finansijskih usluga, obrazovanja, zdravstva i digitalnih medija. Period u toku trajanja pandemije korone stavio je nastavnike, učenike i roditelje u situaciju kada je učenje putem interneta tzv. „nastava na daljinu“ bilo jedino moguće rješenje i način izvođenja nastave. Ovaj oblik učenja nastavio je da funkcioniše i dalje i služi kao dodatni resurs za samostalno učenje. Osim razvoja platformi i bolje povezanosti u obrazovnom sistemu razvile su se i kompetencije za digitalno obrazovanje kod svih učesnika u obrazovnom sistemu. NPP (nastavni plan i program) uvodi nove predmet Digitalni svijet za učenike drugog i trećeg razreda, a edukacija o bezbjednosti na Internetu radi se kroz časove vaspitno obrazovnog rada i nastave informatike.

3. METODOLOŠKI PRISTUP

Predmet istraživanja su zdravstvene i druge opasnosti koje pripadnici alfa generacije doživljavaju korišćenjem digitalnih tehnologija kao i izazovi koje škola i roditelji imaju u vaspitanju i obrazovanju ove grupe mladih.

Cilj istraživanja je analiza postojećih istraživanja i ispitivanje stepena zastupljenosti korištenja digitalnih tehnologija kod učenika nove generacije kao i svjesnosti o mogućnostima zaštite mentalnog i fizičkog zdravlja.

Hipotetički okvir istraživanja čini generalna hipoteza iz koje su izvedene dvije posebne hipoteze. *Generalna hipoteza*: Pripadnici alfa generacije pretjeranom upotrebom digitalnih tehnologija mogu ugroziti svoje zdravlje.

I posebna hipoteza: Razvoj digitalnih vještina kod djece stvara sigurnije i bezbjednije korišćenje interneta.

II posebna hipoteza: Svrishodno korišćenje interneta smanjuje rizik od ovisnosti.

Istraživanje je provedeno u JU OŠ „Mladen Stojanović“ Laktaši na populaciji učenika rođenih u periodu od 2010. do 2016. godine (od prvog do šestog razreda). Osim upitnika koji su učenici popunjavali korištena je i dokumentacija pedagoga sa upisa učenika u prvi razred.

4. REZULTATI ISTRAŽIVANJA

Uvidom u pedagošku dokumentaciju sa upisa učenika u prvi razred uočava se povećan broj upisane djece sa zdravstvenim tegobama, naročito je izraženo povećanje broja učenika kojima je potreban logopedski tretman.

Tabela 1. Podaci o zdravstvenom stanju upisane djece

Godina (školska) upisa u prvi razred	Broj upisane djece koja nemaju zdravstvenih problema	Broj djece sa zdravstvenim tegobama	Broj učenika kojima je potreban logopedski tretman
2016/2017	121	25	11
2019/2020	81	27	14
2020/2021	78	16	12
2022/2023	89	24	21

Upitnik za učenike uz pomoć učitelja popunjavali su učenici od prvog do šestog razreda (rođeni 2010. do 2016. godine). Upitnik je pripremljen u skraćenoj verziji, a odluka o skraćivanju upitnika zasnovana je na uvidima proizašlim iz pilot studije koja je pokazala da je duža verzija upitnika prezahtjevna za ovaj uzrast učenika.

Uzorak: istraživanje je realizovano u JU OŠ „Mladen Stojanović“ Laktaši na slučajnom uzorku učenika od prvog do šestog razreda, ukupno 350 učenika. (prvi razred učenici rođeni 2016/2015. godine, 2. razred učenici rođeni 2014/2015. godine, treći razred učenici rođeni 2013/2014. godine, četvrti razred učenici rođeni 2012/2013. godine, 5. razred učenici rođeni 2011/2012. godine, 6. razred učenici rođeni 2010/2011. godine).

Tabela 2. Struktura uzorka prema polu i godini rođenja

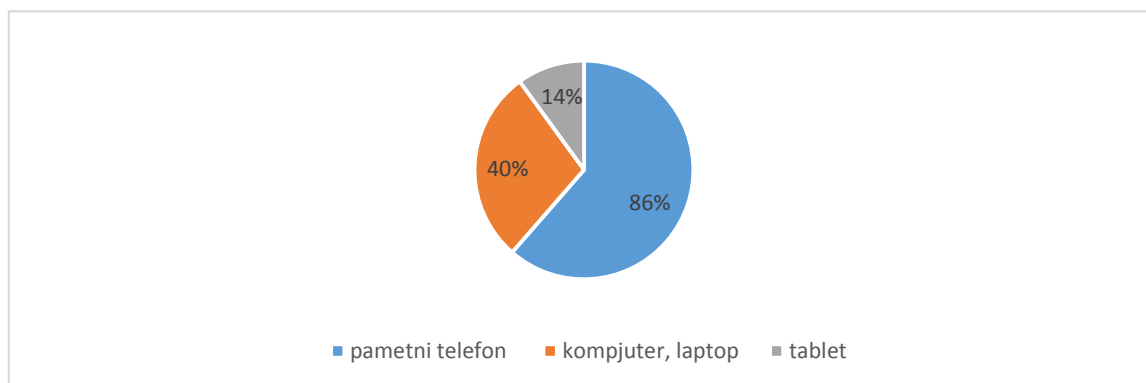
Godina rođenja	Dječaci	Djevojčice	Ukupno	%
2010. godine	67	39	106	30,28%
2011. godine	54	42	96	27,42%
2012. godine	35	35	70	20%
2013. godine	10	10	20	5,71%
2014. godine	8	12	20	5,71%
2015. godine	10	8	18	5,14%
2016. godine	12	8	20	5,71%

Učenici su uglavnom pozitivno reagovali na pitanja u upitniku, zamjerke su se odnosile samo na dužinu upitnika. Vrijeme predviđeno za popunjavanje upitnika bilo je fleksibilno a svaka nejasnoća je objašnjavana od strane istraživača ili učitelja. Učenici nižih razreda selektivno su odabrani i pristupili su popunjavanju upitnika u manjem broju.

Pristup i korišćenje interneta

Od svih digitalnih uređaja za čiju upotrebu su se učenici izjasnili, u najvećem procentu učenici svakodnevno koriste pametni telefon (301 ili 86%), drugi uređaj po učestalosti upotrebe je laptop ili kompjuter (140 ili 40%), ostali uređaji poput tableta (49 ili 14%). A neki od njih poput igrice koja je povezana na internet gotovo da se i ne koriste.

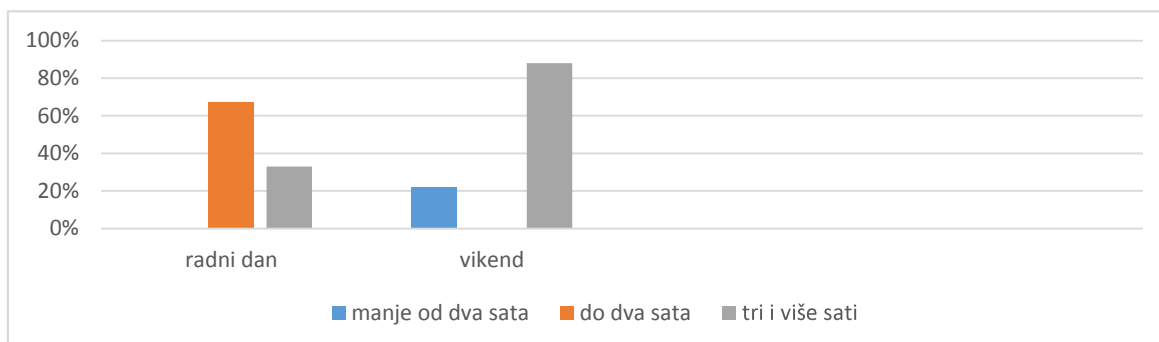
Grafikon 1. Korišćenje interneta na određenim uređajima

Učestalost svakodnevnog korišćenja interneta na različitim uređajima

Rezultati odgovora o tome koliko vremena dnevno djeca provode na internetu, pokazuju da je to vrijeme duže vikendom nego tokom radne sedmice. Većina učenika (234 ili 67%) provodi radnim danom oko dva sata na internetu dok njih (115 ili 33%) provodi tri i više sati svakodnevno na internetu. Vikendom je to vrijeme duže te (308 ili 88%) provodi tri i više sati na internetu, a samo (77 ili 22%) provodi manje od dva sata vikendom na internetu.

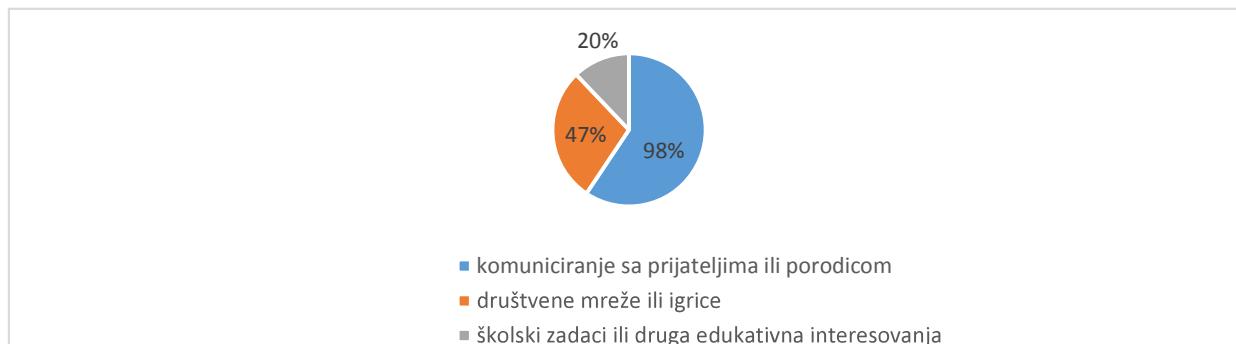
Grafikon 2. Vrijeme provedeno na internetu radnim danom i vikendom

Aktivnosti na internetu

Većina učenika (343 ili 98 %) (svakodnevno) koristi internet za komuniciranje sa prijateljima i porodicom, (164 ili 47 %) provodi vrijeme na društvenim mrežama ili igra igrice. Manji broj učenika (70 ili 20%) koristi internet za školske zadatke ili pronalaženje informacija koje su vezane za njihova interesovanja. Aktivnosti koje su dominantne tiču se zabave i komuniciranja.

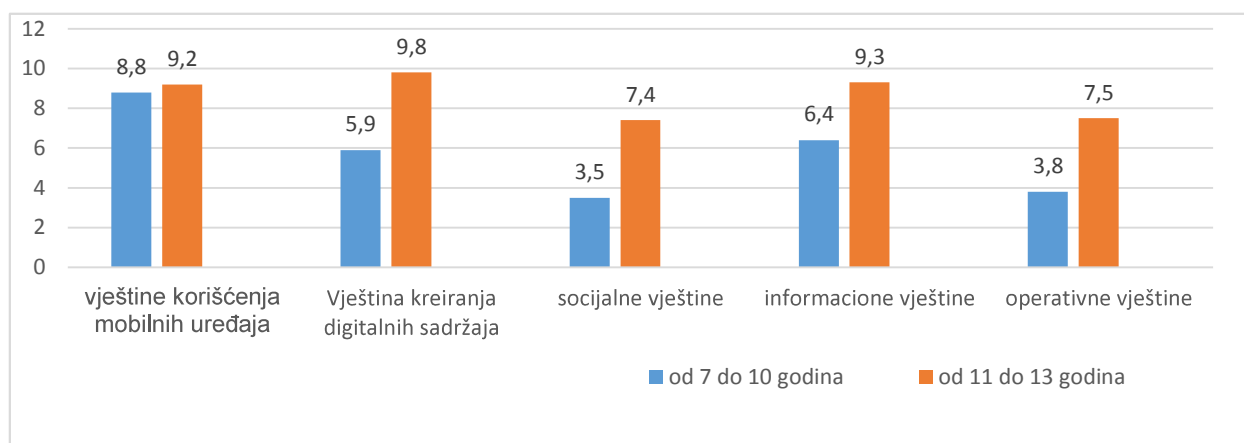
Grafikon 3. Vrsta aktivnosti na internetu

Digitalne vještine učenika

Digitalne vještine veoma su značajne za generaciju koja od najranijeg uzrasta u svakodnevnom životu koristi digitalnu tehnologiju. Digitalna pismenost jedan je od najvažnijih faktora formalnog obrazovanja, te se u nastavne planove i programe sve više uključuju znanja i vještine potrebne za snalaženje u digitalnom okruženju. Obrazovni sistem Republike Srpske prepoznao je sve dobrobiti razvoja tehnologije ali isto tako i opasnosti koje može prouzrokovati djeci i u nastavni plan i program za drugi i treći razred uveo je predmet digitalni svijet. Ovaj program je počeo od drugog razreda 2021. godine i sukcesivno će se uvoditi u više razrede u narednom periodu. Digitalna pismenost je međupredmetna kompetencija i može se sticati kroz različite školske predmete, a uvođenje ovog predmeta u niže razrede učenicima daje osnovna znanja i vještine za lakše snalaženje u procesu sticanja drugih ključnih obrazovnih kompetencija. Na osnovu pitanja koje je postavljeno svim učenicima iz uzorka, a koje se sastoji od 11 tvrdnji slijedi prikaz za pet grupa digitalnih vještina: operativne, informacione i vještine pretraživanja, socijalne, vještine kreiranja digitalnih sadržaja i vještine korišćenja mobilnih uređaja. Očekivano, sve spomenute digitalne vještine bolje su kod učenika starijih grupa.

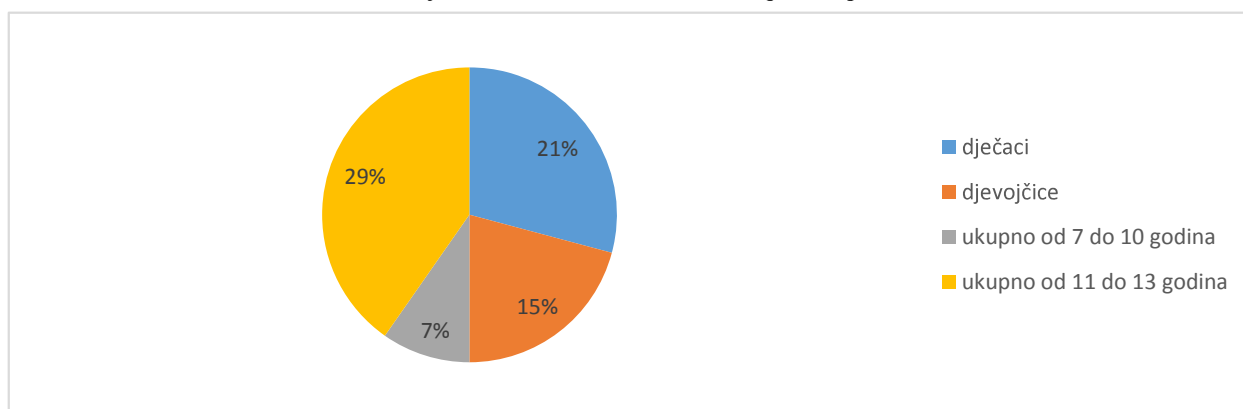
Grafikon 4. Ocjena digitalnih vještina prema uzrastu

Dobijeni rezultati pokazuju da je neophodno razvijati digitalne vještine u okviru sistema formalnog obrazovanja s obzirom na činjenicu da djeca počinju da koriste digitalne uređaje sve ranije.

Učestalost uznemirujućih iskustava na Internetu

Grafikon 5. Učestalost uznemirujućih iskustava na internetu, prema polu i uzrastu

Vršnjačko nasilje predstavlja kompleksan problem koji ima različite definicije, kada je u pitanju vršnjačko nasilje na internetu još su veće nesuglasice oko definicije. Zbog specifičnosti digitalne tehnologije i primjene definicija koje se odnose na „oflajn“ i „onlajn“ okruženje (Olweus, 2012;

Kowalski, Giumetti, Schroeder & Lattanner, 2014; Görzig & Machackova, 2015), vršnjačko nasilje se gleda na različite načine i djeci se postavljaju različita pitanja u vezi sa ovim pojmom. Istraživanja, takođe pokazuju da često vršnjačko nasilje na internetu koincidira sa vršnjačkim nasiljem uživo. Upravo iz tog razloga pitanja u ovom upitniku nisu koristila termin „vršnjačko nasilje“. Učenici su dobili opis uznemirujućih situacija koje im se mogu desiti na internetu i pitani su da li su to i koliko često doživjeli u toku protekle godine. Pitanja se osdnose na prijeteće poruke i podsmijevanje, zloupotrebu fotografija, video snimka ili profilnog statusa putem digitalnih tehnologija. Razlog zbog kojeg su ovakva iskustva izražena u manjem postotku vjerovatno se nalazi u činjenici da su anketu popunjavali učenici mlađeg uzrasta. Najčešće negativno iskustvo učenici su iskazali u tvrdnji „roditelj/staratelj ili drugi član porodice je postavio na internet moju fotografiju a da prethodno nije tražio moju saglasnost“.

Ekscesivna upotreba interneta

Jedan od rizika koji se vezuje za upotrebu interneta ne tiče se samo sadržaja koji se na internetu nalazi ili šalje, već se odnosi i na posljedice koje pretjerana i nekontrolisana upotreba interneta ostavlja na djecu. Fenomen koji je najprije okarakterisan kao „zavisnost od interneta“, a za koji su kasnije korišćeni i drugi nazivi, kao što su „problematična upotreba interneta“, „patološka upotreba interneta“, „kompulsivna upotreba interneta“ i slično. S vremenom kako je izraz „zavisnost od interneta“ sticao popularnost u svakodnevnoj upotrebi, tako je gubio na popularnosti kao koristan naučni koncept (Hinić, 2014; Starčević & Aboujaoude, 2016). Mi ćemo ovde koristiti naziv ekscesivna upotreba interneta (EUI). (Griffiths, 2000; Smahel & Blinka 2012), podrazumijevajući pod njim smanjenu sposobnost za kontrolu upotrebe interneta i usljed toga nastale probleme u komunikaciji sa okolinom.

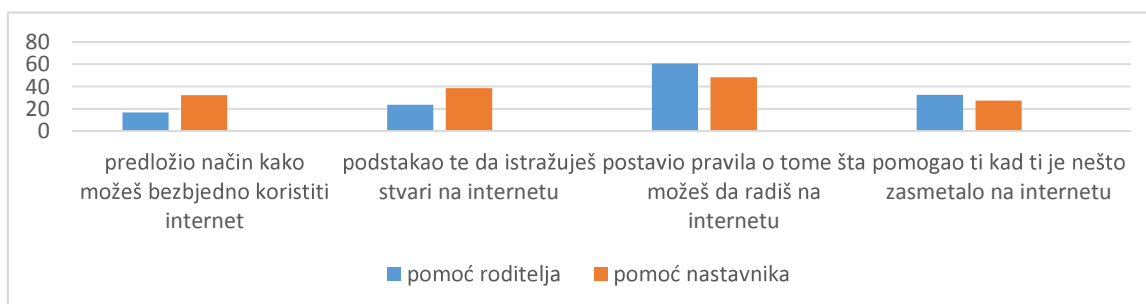
Tabela 3. Raširenost indikatora ekscesivne upotrebe interneta

Tvrdnja %	nikad	jednom sedmično	jednom mjesечно	svaki dan
Nisam jeo ili spavao zbog interneta.	82 %	11%	4%	3%
Loše sam se osjećao kad nisam mogao da budem na internetu.	53 %	31 %	11.5 %	5%
Uhvatio sam sebe kako koristim internet iako me to stvarno nije interesovalo.	56 %	22 %	13 %	9%
Proveo sam manje vremena nego što je trebalo sa porodicom ili prijateljima ili za izradu domaćih zadataka zbog vremena koje sam proveo na internetu.	50 %	24 %	20 %	6%

Značajne uzrasne razlike postojale su na svim tvrdnjama, što je uzrast stariji, to su indikatori ekscesivne upotrebe interneta izraženiji.

Pomoć i savjeti roditelja/staratelja i učitelja za sigurno korišćenje interneta.

Grafikon 6. Pomoć roditelja i nastavnika djeci pri sigurnom korišćenju interneta u procentima

Sudeći prema odgovorima učenika, nastavnici ih nedovoljno podstiču na konstruktivno korišćenje interneta, a slično se može reći i za roditelje. Manje od trećine ispitanih učenika (28%) izjavljuje da su ih nastavnici u školi podsticali da istražuju i uče uz pomoć digitalnih uređaja, (32%) da to nastavnici rade povremeno, a čak (40%) učenika izjavljuje da ih nastavnici u školi nikada ili skoro nikada ne podstiču da digitalnu tehnologiju koriste na ovaj način. Generalno mali procenat nastavnika često razgovara sa svojim učenicima o tome šta rade na internetu.

5. ZAKLJUČAK

Djeca u sve mlađem uzrastu počinju da koriste internet sa vlastitih uređaja i bez odgovarajuće kontrole roditelja/ staratelja. Razvoj digitalnih vještina i svjesnost o opasnostima koje utiču na fizičko i psihičko zdravlje djece zadatak koji škola i porodica moraju shvatiti ozbiljno. Digitalni uređaji u životu mladih igraju važnu ulogu stoga zabrana korišćenja digitalnih uređaja nije opcija, nije toliko problematično vrijeme koje provedu na internetu mnogo je važniji kvalitet vremena, odnosno vrsta aktivnosti na internetu. Prema rezultatima ovog kao i nekih drugih istraživanja, naši učenici internet koriste uglavnom za zabavu. Razvoj digitalnih vještina u koje spadaju pronalaženje korisnih informacija i svrsishodne i smislene aktivnosti najprije kod ovog uzrasta treba razvijati u porodičnom okruženju a zatim u najranijem školskom uzrastu. Uvođenje predmeta Digitalni svijet od drugog razreda osnovne škole već je opravdao svoje postojanje.

6. LITERATURA I IZVORI

1. Görzig, A. & Machackova, H., *Cyberbullying from a socio-ecological perspective: a contemporary*, 2015.
2. Griffiths, M. . *Excessive internet use: Implications for sexual behavior*. *Cyber Psychology & Behavior*, 3(4), 537-552., 2000.
3. Hermann M., *Lassen wir Generation Alpha im Stich?*, Volksschule Zürich, 2021.
4. Hinić, D. , *Internet komunikacije i poremećaj upotrebe interneta*. Kragujevac: Fakultet medicinskih nauka., 2014.
5. Kunath, K., Die „Generation Alpha“, steht vor ganz neuen Problemen , 2021.
7. Mass, R. *Generation Alpha Studie*, Institut für Generationenforschung, 2021.
8. Smahel, D. & Blinka, L. (2012). Excessive Internet use among European children. In S. Livingstone, L. Haddon, & A. Gorzig (Eds.), *Children, risk and safety on the internet: Research and policy challenges in comparative perspective* (pp. 191–204). Bristol: The Policy Press.
9. Starcevic, V. & Aboujaoude, E. (2016). Internet addiction: reappraisal of an increasingly inadequate concept. *Spectrum*, 1-7, doi: 10.1017/ S1092852915000863
10. Schnetzer, S., *Ergebnisse der Studie „ Junge Deutsche 2019“*, Repräsentativbefragung N=1.007 2019.
11. Olweus, D. (2012). Cyberbullying: An overrated phenomenon? *European Journal of Developmental Psychology*, 9(5), 520-538.
12. <https://www.generation-thinking.de/generation-alpha-genalpha> < 03.05.2023.>
13. <https://moderning.com/volksschule-lassen-wir-die-generation-alpha-im-stich/>< 03.05.2023.>
14. <https://repository.uwl.ac.uk/id/eprint/1448/>< 03.05.2023.>

Challenges and education of a new generation of students

Summary: *The challenges in educating the generation, which uses smartphones before it can walk and utter the first words, and leaves its first "digital footprint" on the Internet even before it is born, are great and present a serious task to both parents and teachers. Members of this generation in English-speaking countries are designated as the alpha generation, and the generation timeline includes young people who were born between 2010 and 2024. The research was carried out in "Mladen Stojanović" Elementary School in Laktaši, and our intention is to gather information and to raise awareness of various aspects of the use of the Internet and digital technologies and their effects, both positive and negative, regarding the alpha generation of students. Students filled out a questionnaire, independently or with the help of a teacher, which was designed to give us an insight into the scope of Internet use among children of this age, such as the number of hours spent on the Internet and the devices used by children. One part of the questionnaire scrutinizes the use of social networks and digital skills, and the final part of the questionnaire refers to the dangers and risks that these students may have, as well as looking into the influence of parents and teachers on the safe and constructive use of the Internet and digital technologies. In our work, we also deal with the question of how prepared our school system is for the challenges in educating members of this generation. We contribute an overview of good examples in our country and in the region and based on the findings from the questionnaire, we will try to provide some principles for innovation and work for teachers, parents and pedagogues.*

Keywords: *education of the alpha generation, impact of digital technologies on children, protection of young people from the harmful effects of digital technologies.*